

Brevet från Martins pappa

"Du pappa, är jag så dålig i fotboll?"

Det här brevet är föranlett av GT:s artikel om utslagning i fotboll. När jag läst den kände jag ett spontant behov att tacka för att ni tar upp ett angeläget problem som ofta tigs ihjäl. Samtidigt vill jag berätta vad som hände min grabb i samband med Gothia cup

Att spela fotboll i Gothia Cup handlar inte bara om matcherna i Göteborg. Förberedelserna startar minst ett halvår före cup-spelet. Ledarna påminner ständigt om vad som ligger framför dem. Det gäller att suga i extra på träningen och på seriematcherna och på så sätt visa att de är värdiga att bli uttagna till cup-laget. Vid sidan om de idrottsliga insatserna kommer de ekonomiska. Att i månader arbeta in de nödvändiga pengarna för resan utvecklar naturligtvis också en stämning av att det stora äventyret ligger framför dem.

När därför laget steg på tåget till Göteborg var det en laddad grupp. De minutiösa förberedelserna hade avslutats med två timmars daglig träning de sista fjorton dagarna före tävlingsstarten.

Att lagledaren vid upprepade tillfällen hade talat om att alla uttagna självklart skulle få spela skapade tillförsikt hos dem som normalt brukade vara avbytare.

Ledarna plockade ut laget till den första matchen och min grabb, Martin, blev avbytare. Några avbytare sattes in varken i den första eller andra matchen. Båda slutade med seger och nu var avancemanget till semifinalen klart. Två lag gick vidare. Den tredje matchen i grupp-spelet blev därför betydelselös. Martin och de andra avbytare var nu övertygade om att de skulle få spela. Men ingenting hände. Ledarna körde utan någon som helst förklaring med samma lag som i de två tidigare matcherna. Avbytare satt där med förvånade och besvikna ansikten efter matchen. Jag började nu se att händelseutvecklingen bekom Martin illa.

Samma dag som semifinalen spelas besökte jag skolan som de var inkvarterade i. Martin drog snabbt iväg med mig under förevändning att han skulle visa mig något. Jag förstod att något var galet. I en korridor bad han mig sitta ner, sen kröp han upp i knät och tryckte sig mot mig. Han satt så en lång stund. Därefter sa han: "Pappa, jag känner på mig att jag skall spela idag – tystnad – dom har inte sagt något, men jag hoppas – tystnad – jag har nog kommit efter i fotbollen efter min skada i våras – tystnad - jag hinner nog aldrig ifatt de andra – tystnad – jag är ganska bra i simning. Jag tror jag ska gå med i en simklubb – eller kanske någon annan idrottsgren – tystnad – men jag tror nog jag får spela idag – tystnad – Du pappa, är jag dålig i fotboll?"

Inte heller i semifinalen blev det något spel för Martin. Två av de andra avbytare fick däremot spela de sista fem minuterna av matchen när segern och därmed avancemanget till finalen var klar. Finalen innebar naturligtvis ingen förändring för Martin. Efter full tid stod det 0-0 och förlängning fick tillgripas. Trots att vårt lag knäade av utmattning sattes inga avbytare in. Till sist vann pojkarna med 1-0.

Målgöraren hissades. Ledarna hoppade omkring och tjoade av glädje. Medföljande föräldrar kramade om varandra. Gratulerade varandras barn. Lyckan var fullständig.

I gräset utanför planen satt min grabb och tittade på alla upphetsade människor. Den allmänna glädjen ville inte smitta av sig på honom. Ingen gratulerade honom. Ingen kramade honom. Visst var han glad för att hans kompisar hade vunnit den största idrottsliga framgången någonsin i sitt 10-åriga liv. Men han hade fått stå utanför under hela turneringen. Någon delaktighet hade han aldrig fått uppleva.

När den värsta uppståndelsen lagt sig gick han fram till lagledaren och frågade varför inte han fått spela. Lagledaren stirrade på honom och öppnade munnen. Men sa inget, istället vände han sig om och gick därifrån.. Kunde det vara ett utslag av dåligt samvete? Ett svar på den frågan kommer Martin aldrig att få.

Skälet är att han två dagar efter Gothia Cup meddelade den övriga familjen att han bestämt sig för att sluta med fotbollen. Ett beslut som säkert var svårt att fatta eftersom han spelat boll tillsammans med de här grabbarna i fem år avv sitt 10-åriga liv

Tyvärre har han haft det ganska jobbigt även efter cupen. Alla släktingar, vänner och kompisar som har ställt intresserade frågor om hur det gick, antal mål han gjort och etc. har inte gjort det lättare att glömma bort Göteborgs-intrycken

Martin hade ändå tur, eftersom jag var där och kunde lindra smällarna för honom. Dessutom har han i sin uppfostran fått lära sig att våga uttrycka och visa känslor. Men vad säger man till en fotbollsintresserad grabb vars hela värld har rasat? De barn som råkar ut för motsvarande upplevelser utan något mänskligt stöd måste ha det utomordentligt svårt. Deras föräldrar vet kanske inte heller om vilken okänslighet tävlingsfanatismen lockar fram hos ledarna. I det här laget existerade inte avbytarna varken på eller utanför planen. De behandlades som luft. Ingen brydde sig om att förklara eller uppmuntra dem.

Jag har hört att antalet lag i Gothia Cup är ganska stort. Om två spelare i varje lag blir behandlade som våra avbytare så är det ett par hundra barn vars självkänsla får en allvarlig knäck varje år i Gothia Cup. Något som arrangörerna knappast har tänkt sig eller räknat med, hoppas jag.

Det här brevet blev längre än vad jag tänkt mig men i en angelägen fråga är det svårt att begränsa sig. Jag skall också skriva till BK Häcken och vädja om att de i framtida Gothia Cup-tävlingar inför en bestämmelse om att alla femton spelarna som ingår i gruppen skall spela minst en match.

Genom en sådan bestämmelse skulle BK Häcken markera att de tror på fotbollens sociala ansvar och att alla uttryck om gemenskap, kamratskapetc. Inte bara är floskler.

Med vänlig hälsning
Eric Horning

(Göteborgs-tidningen i augusti 1982)
